

Voorwoord

De culturele en creatieve sector is een bijzondere sector; kunst en cultuur zijn essentieel voor onze samenleving. Maar de waarde ervan komt lang niet altijd bij de makers terecht en de arbeidsmarktpositie van veel mensen in deze sector is zorgwekkend.

Het is daarom mooi dat de sector zelf in actie is gekomen. Federatie Cultuur en de Kunstenbond, de sectorale sociale partners, hebben ons om advies gevraagd hoe de arbeidsmarkt in de culturele en creatieve sector te verbeteren. Een unieke situatie voor ons; nog niet eerder hebben wij geadviseerd op verzoek van sociale partners zelf. Het is ook een heel sterke situatie, want het maakt dat dit advies direct in de culturele en creatieve sector landt. Dat vergroot het draagvlak.

In dit gezamenlijke advies komen wij – de SER en de Raad voor Cultuur – met concrete voorstellen om het verdienvermogen in de sector te vergroten, de inkomenszekerheid te verbeteren, scholing te bevorderen en het overleg tussen werkgevers en de vakbeweging te versterken. Wij denken dat de sector met deze oplossingsrichtingen aan de slag kan, waar nodig samen met de overheid.

Het is verheugend dat in een relatief kort tijdsbestek zoveel partijen in een constructieve sfeer betrokken waren bij de totstandkoming van het advies. Zo zijn er consultatiegesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van branche- en koepelorganisaties en deskundigen uit het onderwijs en de overheid. Daarnaast ontvingen de raden 32 *position papers* van diverse partijen uit de sector. Wij zijn hun zeer erkentelijk voor hun waardevolle inbreng.

De bereidheid om te overleggen over de wijze waarop de situatie op de arbeidsmarkt kan worden verbeterd, bleek groot. Bijzonder is ook de uitgesproken bereidheid om te experimenteren met oplossingen die in het advies worden voorgesteld. Wij rekenen er dan ook op dat alle betrokkenen met dezelfde constructieve inzet verder zullen werken aan de noodzakelijke versterking van de arbeidsmarkt van de

culturele en creatieve sector, waarbij deze sector ook als proeftuin kan dienen om ervaring op te doen met kansrijke oplossingen.

De verkenning is voorbereid door een commissie – met leden namens de SER en namens de Raad voor Cultuur – onder voorzitterschap van prof. mr. Evert Verhulp. Wij danken de leden van de commissie voor het vele werk dat zij hebben verricht.

Mariëtte Hamer
Voorzitter SER

Marijke van Hees
Voorzitter Raad voor Cultuur

De Sociaal-Economische Raad en de Raad voor Cultuur hebben dit advies overhandigd aan de sociale partners in de culturele en creatieve sector: de Federatie Cultuur en de Kunstenbond.

Van links naar rechts: SER-voorzitter Mariëtte Hamer, commissievoorzitter Evert Verhulp, voorzitter Federatie Cultuur Suzanne LeClaire-Noteborn, bestuurder Kunstenbond Douwe van der Werf en voorzitter Raad voor Cultuur Marijke van Hees.